

ЗАКОН

О ГРАЂЕВИНСКИМ ПРОИЗВОДИМА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се услови за стављање на тржиште и чињење доступним на тржишту грађевинских производа, сачињавање декларације о перформансама и стављање знака усаглашености на грађевинске производе, обавезе привредних субјеката, технички прописи за грађевинске производе и српске техничке спецификације, поједностављени поступци, тела за техничко оцењивање, тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси грађевинских производа, важење докумената о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси грађевинских производа и знакова усаглашености издатих у иностранству и друга питања од значаја за област грађевинских производа.

Појмови

Члан 2.

Поједини појмови који се употребљавају у овом закону имају следеће значење:

- 1) фамилија грађевинских производа је група сродних производа који имају сличну предвиђену употребу;
- 2) склоп је грађевински производ који је један произвођач ставио на тржиште као комплет од најмање два појединачна дела које треба саставити како би био уграђен у објекат;
- 3) битне карактеристике грађевинског производа су оне карактеристике грађевинског производа које се односе на основне захтеве за објекте;
- 4) перформансе грађевинског производа су показатељи којима се исказују одговарајуће битне карактеристике грађевинског производа (исказане нивоом, класом или описно);
- 5) ниво је резултат оцењивања перформансе грађевинског производа у вези са његовим битним карактеристикама исказан бројчаном вредношћу;
- 6) класа је опсег нивоа перформансе грађевинског производа, од минималне до максималне вредности;
- 7) гранични ниво је минимална вредност перформансе грађевинског производа која мора да се постигне или максимална вредност која не сме да се прелази;
- 8) тип производа је скуп репрезентативних нивоа или класа перформанси грађевинског производа који се односи на његове битне карактеристике, а који је произведен коришћењем дате комбинације сировина или других елемената у одређеном производном процесу;
- 9) техничка спецификација је хармонизирана техничка спецификација и српска техничка спецификација;
- 10) хармонизирана техничка спецификација је хармонизовани стандард и европски документ за оцењивање;

11) српска техничка спецификација је српски стандард са списка српских стандарда којима су преузети хармонизовани стандарди који се примењују у складу са овим законом, српски стандард на који се позива технички пропис и српски документ за оцењивање;

12) хармонизовани стандард је европски стандард који је донет на основу захтева Европске комисије за примену у хармонизованом законодавству Европске уније;

13) српски стандард је стандард који је донело национално тело за стандардизацију у Републици Србији;

14) документ за оцењивање је српски документ за оцењивање и европски документ за оцењивање;

15) Европски документ за оцењивање је документ који је донела европска организација тела за техничко оцењивање за потребе издавања европских техничких оцена;

16) српски документ за оцењивање је документ који је израдило тело за техничко оцењивање за потребе издавања српских техничких оцена;

17) Европска техничка оцена је документована оцена перформанси грађевинског производа која се односи на његове битне карактеристике издата у складу са одговарајућим европским документом за оцењивање;

18) српска техничка оцена је документована оцена перформанси грађевинског производа која се односи на његове битне карактеристике издата у складу са одговарајућим српским документом за оцењивање;

19) предвиђена употреба је употреба грађевинског производа на начин утврђен у одговарајућој техничкој спецификацији или техничком пропису;

20) специфична техничка документација је документација којом се доказује да су методе у оквиру одговарајућег система оцењивања и верификације сталности перформанси замењене другим методама, под условом да су резултати добијени тим другим методама једнаки резултатима добијеним методама испитивања из одговарајућег српског стандарда којим је преузет хармонизовани стандард који се примењује у складу са овим законом;

21) чињење доступним на тржишту је свака испорука грађевинског производа ради дистрибуције или употребе, са или без накнаде;

22) стављање на тржиште је прво чињење доступним грађевинског производа на тржишту Републике Србије;

23) привредни субјект је произвођач, заступник, увозник или дистрибутер грађевинског производа;

24) произвођач је правно лице или предузетник које производи грађевински производ или за кога се тај грађевински производ пројектује или производи и тргује њиме под својим именом или жигом;

25) дистрибутер је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које је укључено у ланац испоруке и које у оквиру обављања своје делатности чини грађевински производ доступним на тржишту, а није произвођач или увозник;

26) увозник је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које ставља на тржиште грађевински производ из других земаља;

27) заступник је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које је произвођач овластио да за његов рачун предузима радње из

овлашћења, а у вези са стављањем грађевинског производа на тржиште Републике Србије;

28) повлачење је свака мера чији је циљ да спречи да грађевински производ у ланцу испоруке буде учињен доступним на тржишту;

29) опозив је свака мера чији је циљ да постигне повраћај грађевинског производа који је већ учињен доступним крајњем кориснику;

30) фабричка контрола производње је документована, стална и интерна контрола производње у фабрици у складу са одговарајућом техничком спецификацијом или техничким прописом;

31) микро правно лице има значење сагласно посебним прописима којима је уређено разврставање правних субјеката;

32) животни циклус су узастопне и међусобно повезане фазе века трајања грађевинског производа, од набавке сировина или израде од природних ресурса до трајног одлагања;

33) Електронска контакт тачка за грађевинске производе је државни електронски сервис путем којег се заинтересованим лицима бесплатно пружају информације о одредбама прописа о грађевинским производима на територији Републике Србије;

34) тело за техничко оцењивање је правно лице које спроводи оцењивање перформанси и издавање техничке оцене за област грађевинских производа за коју је именовано;

35) систем оцењивања и верификације сталности перформанси је поступак који се спроводи с циљем обезбеђивања усаглашености грађевинског производа са перформансама битних карактеристика наведених у декларацији о перформансама које су утврђене у одговарајућој техничкој спецификацији, техничком пропису или српској техничкој оцени;

36) документи о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси су, зависно од примењеног система оцењивања и верификације сталности перформанси: декларација о перформансама, сертификат о сталности перформанси грађевинског производа, сертификат о усаглашености фабричке контроле производње и извештај о испитивању, којима се потврђује сталност и/или верификују перформансе грађевинског производа у вези са његовим битним карактеристикама утврђеним у одговарајућој техничкој спецификацији или техничком пропису;

37) основни захтеви за објекте су захтеви које објекат треба да задовољи током економски прихватљивог века употребе;

38) именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси је правно лице које има одобрење министра надлежног за послове грађевинарства за обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа у складу са српском техничком спецификацијом или техничким прописом и које је уписано у одговарајући регистар тих тела;

39) пријављено тело је именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси које је пријављено Европској комисији и државама чланицама Европске уније као независна трећа страна за обављање послова оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинских производа у складу са хармонизованом техничком спецификацијом и уписано у одговарајући регистар тих тела који води Европска комисија („NANDO база”);

40) грађевински производ је сваки производ или склоп који је произведен и стављен на тржиште ради сталне уградње у објекте или њихове делове и чије перформансе имају утицај на перформансе објекта у погледу основних захтева за објекте.

Други појмови који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење утврђено прописима којима се уређује грађење, технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, општа безбедност производа, управљање хемикалијама, тржишни надзор, акредитација и стандардизација.

Примена закона

Члан 3.

Овај закон примењује се на све грађевинске производе који су разврстани по следећим областима грађевинских производа:

- 1) префабриковани обични/лаки/аутоклавирани ћелијасте бетонски производи;
- 2) врата, прозори, прозорски капци, улазна врата и сродни производи;
- 3) мембране, укључујући оне нанете у течном стању и комплети (за контролу воде и/или водене паре);
- 4) производи за топлотну изолацију и изолациони композитни комплети/системи;
- 5) лежишта за конструкције и можданици за конструкцијске спојеве;
- 6) димњаци, димњачки канали и специфични производи;
- 7) производи од гипса;
- 8) геотекстил, геомембране и сродни производи;
- 9) зид-завесе/облагање зидова/заптивене стаклене конструкције;
- 10) стабилна опрема за гашење пожара (производи за детекцију пожара/пожарни аларм, инсталације за гашење пожара и производи за контролу пожара и дима и за пригушивање експлозије);
- 11) санитарна опрема;
- 12) саобраћајна сигнализација: опрема пута;
- 13) производи/елементи и помоћна опрема од конструкцијског дрвета;
- 14) плоче и елементи на бази дрвета;
- 15) цемент, грађевински креч и друга хидраулична везива;
- 16) челик за армирање и челик за преднапрезање бетона (и помоћна опрема), опрема за накнадно преднапрезање;
- 17) производи за зидање и сродни производи, елементи за зидање, малтери и помоћна средства;
- 18) грађевински производи за системе за отпадне воде;
- 19) подне облоге;
- 20) конструкциони производи од метала и помоћна опрема;
- 21) производи за унутрашњу и спољашњу завршну обраду зида и плафона и склопови унутрашњих преграда;

22) кровни покривачи, светлосне куполе, кровни прозори и помоћни производи и кровни склопови;

23) производи за изградњу путева;

24) агрегати;

25) грађевински лепкови;

26) производи сродни са бетоном, малтером и инјекционом смешом;

27) уређаји за грејање простора;

28) цеви, цистерне и помоћна опрема која није у контакту са водом намењеном за људску употребу;

29) грађевински производи у контакту са водом намењени за људску употребу;

30) производи од равног стакла, профилисаног стакла и стаклених блокова;

31) енергетски, командни и комуникациони каблови;

32) средства за заптивање спојница;

33) производи за причвршћивање;

34) склопови и елементи за изградњу и префабриковани елементи;

35) производи за заустављање пожара, спречавање ширења пожара и заштиту од пожара и производи за успоравање пожара.

Ако технички и други захтеви за грађевинске производе из става 1. овог члана нису утврђени српском техничком спецификацијом или техничким прописом, на те грађевинске производе примењују се одредбе прописа којим се уређује општа безбедност производа и прописа којим се уређује заштита потрошача.

Употреба грађевинских производа, уградња и перформансе које мора да има грађевински производ у односу на његове битне карактеристике уређују се техничким прописима којима се уређује изградња објеката и другим прописима којима се уређују питања која утичу на испуњавање основних захтева за објекте.

Методe које се користе у прописивању захтева за објекте, као и прописи који се односе на битне карактеристике грађевинских производа и друга питања која се односе на област грађевинских производа морају бити у складу са српским стандардима којима су преузети хармонизовани стандарди.

Супсидијарна примена прописа

Члан 4.

На сва питања поступка која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона којима је уређен општи управни поступак.

II. УСЛОВИ ЗА СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ ИЛИ ЧИЊЕЊЕ ДОСТУПНИМ ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОИЗВОДА НА ТРЖИШТУ И БИТНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОИЗВОДА

Услови за стављање на тржиште или чињење доступним грађевинских производа на тржишту

Члан 5.

Грађевински производ се ставља на тржиште или чини доступним на тржишту ако је усклађен са техничким захтевима утврђеним српском техничком спецификацијом или техничким прописом.

На тржиште се ставља или чини доступним на тржишту и грађевински производ који је усклађен са хармонизованим стандардом који је идентичан са српским стандардом којим је преузет хармонизовани стандард који се примењује у складу са овим законом.

За грађевински производ за који услови за стављање на тржиште или чињење доступним на тржишту нису прописани домаћим техничким прописом, важи документ о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси који је издат од стране пријављеног тела.

Одредба става 3. овог члана не примењује се на грађевински производ за који је посебним прописом којим се уређује заштита живота и здравља људи, односно заштита животне средине или заштита културних добара, утврђен начин стављања у промет и може се уградити у објекте или њихове делове у складу са тим прописом.

Битне карактеристике грађевинских производа

Члан 6.

Основу за припрему српских техничких спецификација и техничких прописа чине основни захтеви за објекте.

Грађевински производ који је произведен и стављен на тржиште ради сталне уградње у објекте или делове објекта мора да има перформансе у вези са његовим битним карактеристикама које имају утицај на перформансе објекта током уобичајеног одржавања и економски прихватљивог века употребе објекта у погледу следећих основних захтева за објекте:

1) механичке отпорности и стабилности, односно објекти морају бити пројектовани и изведени на начин да оптерећења која на њих делују током изградње и употребе не доводе до:

(1) рушења читавог објекта или неког његовог дела;

(2) деформација већих од допуштених;

(3) оштећења других делова објекта, инсталација или инсталиране опреме као резултат великих деформација носеће конструкције;

(4) оштећења услед догађаја у обиму који је несразмеран изворном узроку;

2) безбедности у случају пожара, односно објекти морају бити пројектовани и изведени на такав начин да у случају избијања пожара:

(1) носивост конструкције може бити очувана током одређеног периода;

(2) настајање и ширење пожара и дима у објекту буде ограничено;

(3) ширење пожара на суседне објекте буде ограничено;

(4) корисници могу да напусте објекте или могу бити спасени на други начин;

(5) буде узета у обзир безбедност спасилачких тимова;

3) хигијене, здравља и животне средине, односно објекти морају бити пројектовани и изведени на такав начин да, током свог животног циклуса, не представљају претњу по хигијену или здравље и безбедност радника, корисника или суседа, нити имају прекомерно велики утицај, током свог читавог животног циклуса, на квалитет животне средине или на климу током изградње, употребе и рушења, нарочито као резултат:

(1) испуштања отровних гасова;

(2) емисије опасних материја, испарљивих органских једињења, гасова с ефектом стаклене баште или опасних честица у унутрашњи или спољашњи ваздух;

(3) емисије опасног зрачења;

(4) испуштања опасних материја у подземне воде, морске воде, површинске воде или тло;

(5) испуштања опасних материја у воду за пиће или материја које имају други негативан утицај на воду за пиће;

(6) неисправног отпуштања отпадних вода, емисије димних гасова или неисправног одлагања чврстог или течног отпада;

(7) влаге у деловима објекта или на површинама у објекту;

4) безбедности и приступачности приликом употребе, односно објекти морају бити пројектовани и изведени на такав начин да не представљају неприхватљиве ризике од незгода или оштећења током употребе или функционисања као што су клизање, падање, судар, опекотине, електрични удар, повреде од експлозије и провале. Објекти морају бити пројектовани и изведени узимајући нарочито у обзир приступачност и употребу за особе са инвалидитетом;

5) заштите од буке, односно објекти морају бити пројектовани и изведени на такав начин да се бука коју опажају корисници или људи у близини одржава на нивоу на коме није угрожено њихово здравље и при којој могу да спавају, да се одмарају и раде под задовољавајућим условима;

6) уштеде енергије и задржавања топлоте, односно објекти и њихове инсталације за грејање, хлађење, осветљење и вентилацију морају бити пројектовани и изведени на начин да количина енергије коју захтевају током коришћења буде ниска, када се узму у обзир корисници и климатски услови локације. Објекти, такође, морају бити енергетски ефикасни, уз коришћење што је могуће мање енергије током изградње и рушења;

7) одрживог коришћења природних ресурса, односно објекти морају бити пројектовани, изведени и срушени на такав начин да је употреба природних ресурса одржива, а нарочито да се обезбеди:

(1) поновна употреба или могућност рециклаже објекта, његових материјала и делова након рушења;

(2) трајност објекта;

(3) коришћење сировина и секундарних материјала у објекту, који су погодни за животну средину.

Битне карактеристике грађевинских производа у вези са основним захтевима за објекте утврђују се српским техничким спецификацијама и техничким прописима.

Случајеви битних карактеристика када није неопходно упућивање на одговарајућу техничку спецификацију или технички пропис су:

- 1) реакција на пожар;
- 2) отпорност на пожар;
- 3) перформансе при спољашњем пожару;
- 4) апсорпција буке;
- 5) емисија опасних материја.

Министар надлежан за послове грађевинарства прописује битне карактеристике за које произвођач наводи перформансе грађевинског производа приликом његовог стављања на тржиште, а по потреби и битне карактеристике у вези са њиховим предвиђеним употребама, за фамилије грађевинских производа обухваћене српским стандардом којим је преузет хармонизовани стандард који се примењује у складу са овим законом.

Техничким прописом из става 5. овог члана, могу бити утврђене и граничне вредности перформанси у вези са битним карактеристикама које је потребно навести.

III. ДЕКЛАРАЦИЈА О ПЕРФОРМАНСАМА И ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

Декларација о перформансама

Члан 7.

За грађевинске производе усаглашене са захтевима утврђеним српском техничком спецификацијом и грађевинске производе усаглашене са захтевима утврђеним техничким прописом и овим законом, произвођач сачињава декларацију о перформансама грађевинског производа у вези са битним карактеристикама (у даљем тексту: декларација о перформансама), на српском језику, пре стављања тог производа на тржиште.

За грађевински производ из става 1. овог члана, информације о његовим перформансама у вези са битним карактеристикама, утврђеним у одговарајућој српској техничкој спецификацији или техничком пропису, могу бити дате ако су наведене у декларацији о перформансама, осим у случајевима када у складу са чланом 8. овог закона није сачињена декларација о перформансама.

Сачињавањем декларације о перформансама, произвођач преузима одговорност за усаглашеност грађевинског производа са перформансама наведеним у декларацији о перформансама.

Декларација о перформансама коју је израдио произвођач сматра се поузданом и тачном.

Изузеци од обавезе сачињавања декларације о перформансама

Члан 8.

Произвођач није у обавези да сачини декларацију о перформансама из члана 7. став 1. овог закона приликом стављања грађевинског производа на тржиште, када је:

- 1) грађевински производ произведен појединачно или по наруџбини у несеријској производњи и уграђен у јединствено препознатљив објект од

стране произвођача који је одговоран и за безбедну уградњу грађевинског производа у објекат, у складу са одговарајућим посебним прописима, при чему одговорност за грађевински производ и његову безбедну уградњу произвођач потврђује писаном изјавом, коју одговорни извођач радова евидентира у грађевински дневник;

2) грађевински производ произведен на градилишту ради уградње у објекат, у складу са одговарајућим техничким прописима и за чију производњу одговорност сноси одговорни извођач радова;

3) грађевински производ произведен на традиционалан начин или на начин који је примерен очувању наслеђа или у неиндустријском процесу због одговарајуће ревитализације објеката који су званично заштићени као део утврђене заштићене околине или због њихове посебне архитектонске или историјске вредности, а у складу са одговарајућим прописима којима је уређена заштита културних добара, при чему одговорност за грађевински производ и његову безбедну уградњу произвођач потврђује писаном изјавом, коју одговорни извођач радова евидентира у грађевински дневник.

Изузетак од обавезе сачињавања декларације о перформансама односи се и на грађевински производ настао рушењем објекта и припремљен за поновну употребу у објекту из става 1. тачка 3) овог члана.

Одредбе из става 1. овог члана не примењују се ако у Републици Србији постоји технички пропис којим се захтева декларација о перформансама грађевинског производа из става 1. тач. 1), 2) или 3) овог члана, који се чини доступним на тржишту.

Садржина декларације о перформансама

Члан 9.

Декларацијом о перформансама из члана 7. став 1. овог закона исказују се перформансе грађевинског производа у вези са његовим битним карактеристикама, утврђеним одговарајућим српским стандардом са списка српских стандарда којима су преузети хармонизовани стандарди који се примењују у складу са овим законом, српским стандардом на који се позива технички пропис, техничким прописом или српском техничком оценом која је за њега издата.

Декларација о перформансама садржи, нарочито:

1) назив и/или ознаку типа грађевинског производа за који се сачињава декларација о перформансама;

2) систем или системе оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа, утврђене одговарајућом српском техничком спецификацијом или техничким прописом;

3) када је то одговарајуће, ознаку и годину објављивања српског стандарда којим је преузет хармонизовани стандард који се примењује у складу са овим законом, ознаку и годину објављивања српског стандарда на који се позива технички пропис, назив техничког прописа и број службеног гласила у ком је технички пропис објављен или број и датум издавања српске техничке оцене која је коришћена за оцењивање сваке битне карактеристике и број и датум објављивања српског документа за оцењивање;

4) када је одговарајуће, референтни број коришћене одговарајуће специфичне техничке документације и захтеве са којима је произвођач потврдио да је грађевински производ усаглашен;

5) предвиђену употребу или употребе грађевинског производа у складу са одговарајућом српском техничком спецификацијом или техничким прописом;

6) списак битних карактеристика грађевинског производа, како је утврђено одговарајућом српском техничком спецификацијом или техничким прописом за наведену предвиђену употребу или употребе;

7) перформансе најмање једне битне карактеристике грађевинског производа која је од значаја за наведену предвиђену употребу или употребе;

8) када је то одговарајуће, перформансе грађевинског производа, према нивоима, класама или описно, и ако је потребно, на основу прорачуна у вези са његовим битним карактеристикама утврђеним у складу са чланом 6. став 5. овог закона;

9) перформансе битних карактеристика грађевинског производа које се односе на предвиђену употребу или употребе, у складу са одговарајућом српском техничком спецификацијом или техничким прописом којим је предвиђена употреба грађевинског производа;

10) слова „NPD” (перформанса није утврђена) за наведене битне карактеристике грађевинског производа за које перформансе нису наведене;

11) када је за грађевински производ издата српска техничка оцена, перформансе грађевинског производа у вези са свим његовим битним карактеристикама садржаним у одговарајућој српској техничкој оцени, према нивоима, класама или описно.

Министар надлежан за послове грађевинарства ближе прописује садржину и начин израде декларације о перформансама.

Декларацију о перформансама из члана 7. став 1. овог закона прате и информације утврђене прописом којим се уређује стављање у промет хемикалија, као информације о безбедности које су део техничких упутстава.

Форма и достављање декларације о перформансама и техничка упутства

Члан 10.

Сваки грађевински производ који се чини доступним на тржишту прати примерак декларације о перформансама у писаној форми или електронској форми.

Ако се испоручује серија истог грађевинског производа, она може бити праћена једним примерком декларације о перформансама у писаној форми или електронској форми.

Ако је примерак декларације о перформансама достављен само у електронској форми, на захтев примаоца примерак декларације о перформансама грађевинског производа доставља се и у писаној форми.

Привредни субјект објављује декларацију о перформансама из члана 7. став 1. овог закона на интернет страници уколико:

1) је обезбедио да се садржина декларације о перформансама не мења након објављивања на интернет страници;

2) је обезбедио да се интернет страница на којој је објављена декларација о перформансама прати и одржава тако да страна и декларација о перформансама примаоцима грађевинских производа буду стално на располагању;

3) се примаоцима грађевинских производа омогући приступ декларацији о перформансама без накнаде у периоду од десет година након стављања грађевинског производа на тржиште или током другог таквог раздобља које се може утврдити у складу са посебним прописима;

4) су примаоцима грађевинских производа осигурана упутства за приступ интернет страници и декларацији о перформансама које су састављене за такве производе доступним на наведеним интернет страницама.

Техничка упутства достављају се уз сваки грађевински производ који се чини доступним на тржишту. Ако се два или више истих грађевинских производа испоручују одједном, техничка упутства прате свако појединачно паковање.

Код испоруке грађевинског производа у расутом стању, техничка упутства прате сваку појединачну испоруку.

Техничка упутства нарочито садрже информације о безбедности, податке значајне за чување, транспорт, уградњу и употребу грађевинског производа на српском језику.

У техничким упутствима наводи се рок до којег се грађевински производ може уградити, односно да тај рок није ограничен.

Уз писани текст, техничка упутства могу да садрже и цртеже и илустрације.

Произвођач осигурава да је сваки појединачни производ или серија истог производа који ставља на тржиште повезан с одређеном декларацијом о перформансама, и то помоћу јединствене идентификационе ознаке врсте и/или типа производа.

Стављање знака усаглашености

Члан 11.

Српски знак усаглашености ставља се на оне грађевинске производе за које је произвођач сачинио декларацију о перформансама у складу са чл. 7. и 9. овог закона.

Ако произвођач није сачинио декларацију о перформансама у складу са чл. 7. и 9. овог закона на грађевински производ не може бити стављен српски знак усаглашености.

Произвођач који стави или ако се у његово име стави српски знак усаглашености, на тај начин потврђује да преузима одговорност за усаглашеност тог грађевинског производа са перформансама наведеним у декларацији о перформансама, као и усклађеност са свим захтевима утврђеним овим законом и другим прописима којима се предвиђа стављање српског знака усаглашености на грађевинске производе.

За грађевински производ чији су захтеви утврђени српском техничком спецификацијом или техничким прописом, српски знак усаглашености је једини знак којим се потврђује усаглашеност тог грађевинског производа са перформансама наведеним у декларацији о перформансама у вези са битним карактеристикама утврђеним српским стандардом са списка српских стандарда којима су преузети хармонизовани стандарди који се примењују у складу са овим законом, српским стандардом на који се позива технички пропис, техничким прописом или српском техничком оценом која је за њега издата.

Знакови усаглашености стављени у складу са техничким прописима којима су утврђени захтеви за стављање знака усаглашености, сматрају се знаковима усаглашености у смислу овог закона.

Употреба грађевинских производа који носе српски знак усаглашености не може да буде онемогућена условима које одређују имаоци јавних овлашћења када перформансе наведене у декларацији о перформансама задовољавају захтеве за одговарајућу употребу.

Знак СЕ ставља се на грађевински производ за који је произвођач сачинио декларацију о перформансама, у складу са посебним прописом, којом је потврђена његова усаглашеност са хармонизованим стандардом или са европском техничком оценом која је за њега издата уз садржај написан на српском језику.

Начин стављања српског знака усаглашености

Члан 12.

Српски знак усаглашености ставља се на грађевински производ тако да буде видљив, читљив и неизбрисив. Ако због природе производа није могуће или оправдано ставити српски знак усаглашености на грађевински производ или на етикету причвршћену на грађевински производ, српски знак усаглашености се ставља на амбалажу или на документацију која прати грађевински производ.

Уз српски знак усаглашености наводе се две последње цифре године у којој је први пут стављен знак усаглашености, име и регистрована адреса произвођача или идентификациона ознака која омогућава лаку и недвосмислену идентификацију имена и адресе произвођача, јединствени идентификациони код типа производа, референтни број декларације о перформансама, ниво или класа перформанси наведених у декларацији о перформансама, упућивање на примењену српску техничку спецификацију или технички пропис, идентификациони број именованог тела које је спровело оцењивање и верификацију сталности перформанси, и ако је применљиво, предвиђена употреба која је утврђена у примењеној српској техничкој спецификацији или техничком пропису.

Српски знак усаглашености ставља се на грађевински производ пре његовог стављања на тржиште Републике Србије. Може бити пропраћен пиктограмом или другим знаком који јасно означава посебан ризик или употребу.

На знак усаглашености који се ставља на грађевински производ примењују се општа начела која се односе на знак усаглашености прописана законом којим се уређује тржишни надзор.

Сходна примена

Члан 13.

На питања која се односе на облик и изглед српског знака усаглашености, који се ставља на грађевински производ, сходно се примењују одредбе прописа којима се уређује начин стављања, као и облик, изглед и садржина знака усаглашености.

IV. ОБАВЕЗЕ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

Обавезе произвођача

Члан 14.

Произвођач грађевинског производа (у даљем тексту: произвођач), сачињава декларацију о перформансама у складу са чл. 7. и 9. овог закона и ставља српски знак усаглашености у складу са чл. 11. и 12. овог закона.

Произвођач, као основ за израду декларације о перформансама, израђује техничку документацију за грађевински производ (у даљем тексту: техничка документација), која садржи све релевантне елементе у вези са захтеваним системом оцењивања и верификације сталности перформанси.

Произвођач чува техничку документацију и декларацију о перформансама током периода од десет година након стављања грађевинског производа на тржиште.

Министар надлежан за послове грађевинарства доноси технички пропис, којим може бити измењен период из става 3. овог члана за поједине фамилије грађевинских производа на основу очекиваног века трајања или улоге коју грађевински производ има у објекту.

Произвођач обезбеђује успостављање поступака којима се осигурава да серијска производња грађевинског производа задржава перформансе наведене у декларацији о перформансама, узимајући у обзир евентуалне настале промене у типу производа односно техничкој документацији или у одговарајућим српским техничким спецификацијама или техничком пропису.

У циљу обезбеђивања тачности, поузданости и постојаности перформанси грађевинског производа наведених у декларацији о перформансама, произвођач обавља испитивање узорака грађевинског производа који је стављен на тржиште или учињен доступним на тржишту, проверава да ли има рекламација, неусаглашених и опозваних грађевинских производа и води евиденцију рекламација, неусаглашених и опозваних грађевинских производа и о томе обавештава дистрибутере.

Произвођач обезбеђује да његови грађевински производи имају број типа, серијски број или број партије, шарже или други елемент којим се омогућава њихова идентификација или, ако то није могуће због димензија или природе производа, потребне елементе назначавача на амбалажи или у документацији која прати грађевински производ.

Произвођач наводи на грађевинском производу односно, на његовој амбалажи или у документацији која прати грађевински производ, своје име, регистрован трговачки назив или регистровани жиг и адресу. Адреса указује на јединствено место на којем је могуће ступити у контакт с произвођачем.

Када се грађевински производ чини доступним на тржишту, произвођач обезбеђује да производ прате техничка упутства из члана 10. став 5. овог закона, на српском језику.

Произвођач који има разлога да сумња да је грађевински производ који је ставио на тржиште усаглашен са декларацијом о перформансама или усклађен са другим захтевима из овог закона, дужан је да одмах предузме неопходне корективне радње како би усагласио тај грађевински производ са декларацијом о перформансама, односно тај грађевински производ повукао са тржишта или опозвао.

Ако грађевински производ из става 10. овог члана представља ризик, произвођач је дужан да одмах о томе обавести надлежне органе тржишног надзора, пружајући потребне информације, нарочито у погледу неусклађености и свих предузетих корективних радњи.

На образложени захтев надлежног органа тржишног надзора, произвођач пружа све потребне информације и документацију неопходну за доказивање усаглашености грађевинског производа са декларацијом о перформансама и усклађености са другим захтевима из овог закона, на српском језику.

Произвођач је дужан да, на захтев надлежног органа тржишног надзора, сарађује у свакој активности која се предузима у циљу уклањања ризика који представља грађевински производ који је ставио на тржиште.

Заступник

Члан 15.

Произвођач може да овласти заступника писаним овлашћењем да обавља најмање следеће послове:

1) ставља на располагање надлежним органима тржишног надзора декларацију о перформансама и техничку документацију током периода из члана 14. ст. 3. и 4. овог закона;

2) на образложени захтев надлежног органа тржишног надзора, пружа том органу све информације и документацију неопходну за доказивање усаглашености грађевинског производа са декларацијом о перформансама и усклађености са другим важећим захтевима из овог закона;

3) сарађује са надлежним органима тржишног надзора, на њихов захтев, у свакој активности која се предузима ради уклањања ризика који представљају грађевински производи обухваћени овлашћењем заступника.

На основу овлашћења из става 1. овог члана, заступник може обављати и друге послове, осим посла израде техничке документације.

Обавезе увозника

Члан 16.

Увозник ставља на тржиште Републике Србије само грађевинске производе који су усклађени са захтевима утврђеним овим законом.

Увозник је дужан да пре стављања грађевинског производа на тржиште Републике Србије, обезбеди да је:

1) произвођач спровео оцењивање и верификацију сталности перформанси;

2) произвођач израдио техничку документацију утврђену чланом 14. став 2. овог закона;

3) произвођач израдио декларацију о перформансама у складу са чл. 7. и 9. овог закона;

4) на грађевински производ, када је прописано, стављен српски знак усаглашености;

5) грађевински производ праћен документацијом и техничким упутствима на српском језику, који су прописани овим законом;

6) произвођач испунио захтеве утврђене чланом 14. ст. 7. и 8. овог закона.

Увозник који има разлога да сумња да је грађевински производ усаглашен са декларацијом о перформансама или усклађен са другим захтевима из овог закона, не може тај грађевински производ да стави на тржиште, све док не буде усаглашен са пратећом декларацијом о перформансама и усклађен са другим захтевима утврђеним овим законом или док декларација о перформансама не буде исправљена.

Ако грађевински производ из става 3. овог члана представља ризик, увозник је дужан да о томе обавести произвођача и надлежни орган тржишног надзора.

Увозник је дужан да назначи своје име, регистрован трговачки назив или регистровани жиг и своју адресу за контакт на грађевинском производу или, ако то није могуће, потребне елементе назначавача на амбалажи грађевинског производа или у документацији која прати грађевински производ.

Када се грађевински производ чини доступним на тржишту, увозник је дужан да обезбеди да грађевински производ прате техничка упутства на српском језику.

Увозник обезбеђује да услови складиштења или превоза грађевинског производа не угрожавају његову усаглашеност са декларацијом о перформансама и усклађеност са другим захтевима из овог закона за грађевински производ у периоду у ком је одговоран.

У циљу обезбеђивања тачности, поузданости и постојаности перформанси грађевинског производа наведених у декларацији о перформансама, увозник обавља испитивање узорака грађевинског производа који је стављен на тржиште или учињен доступним на тржишту, проверава да ли има рекламација, неусаглашених и опозваних грађевинских производа, и ако их има води евиденцију рекламација, неусаглашених производа и опозваних производа и о томе обавештава дистрибутере.

Увозник који има разлога да сумња да је грађевински производ који је ставио на тржиште усаглашен са декларацијом о перформансама или усклађен са другим захтевима утврђеним овим законом, дужан је да одмах предузме неопходне корективне радње како би усагласио тај грађевински производ са декларацијом о перформансама, односно тај грађевински производ повукао са тржишта или опозвао.

Ако грађевински производ из става 9. овог члана представља ризик, увозник је дужан да одмах о томе обавести надлежне органе тржишног надзора, пружајући потребне информације, нарочито у погледу неусклађености и предузетих корективних радњи.

Увозник је дужан да у периоду из члана 14. ст. 3. и 4. овог закона, стави на располагање примерак декларације о перформансама надлежном органу тржишног надзора и обезбеди да техничка документација буде доступна органу тржишног надзора на њихов захтев.

На образложени захтев надлежног органа тржишног надзора увозник је дужан да пружи све информације и документацију неопходну за доказивање усаглашености грађевинског производа са декларацијом о перформансама и усклађености са другим захтевима из овог закона, на српском језику.

Увозник је дужан да, на захтев надлежног органа тржишног надзора, сарађује са органом тржишног надзора, у свакој активности која се предузима ради отклањања ризика који представља грађевински производ који је ставио на тржиште.

Обавезе дистрибутера

Члан 17.

Дистрибутер чини доступним на тржишту Републике Србије грађевинске производе који су усклађени са захтевима утврђеним овим законом.

Дистрибутер је дужан да пре него што учини доступним грађевински производ на тржишту Републике Србије, обезбеди да је:

- 1) на грађевински производ, када је прописано, стављен српски знак усаглашености;
- 2) грађевински производ праћен документацијом и техничким упутствима на српском језику, који су прописани овим законом;
- 3) произвођач и увозник испунио захтеве прописане чланом 14. ст. 7. и 8, односно чланом 16. став 5. овог закона;
- 4) поступљено у складу са чланом 10. став 5. овог закона.

Дистрибутер који има разлога да сумња да је грађевински производ усаглашен са декларацијом о перформансама или усклађен са другим захтевима из овог закона, не може тај грађевински производ да учини доступним на тржишту до тренутка усаглашавања грађевинског производа са пратећом декларацијом о перформансама и усклађивања са другим захтевима утврђеним овим законом или до тренутка исправљања декларације о перформансама.

Ако грађевински производ из става 3. овог члана представља ризик, дистрибутер је дужан да о томе обавести произвођача или увозника и надлежни орган тржишног надзора.

У периоду у ком је дистрибутер одговоран за грађевински производ, он обезбеђује да услови складиштења или превоза грађевинског производа не угрожавају његову усаглашеност са декларацијом о перформансама и усклађеност са другим захтевима из овог закона.

Дистрибутер који има разлога да сумња да је грађевински производ који је учинио доступним на тржишту усаглашен са декларацијом о перформансама или усклађен са другим захтевима утврђеним овим законом, дужан је да одмах предузме неопходне корективне радње како би усагласио тај грађевински производ, односно тај грађевински производ повукао са тржишта или опозвао.

Ако грађевински производ из става 6. овог члана представља ризик, дистрибутер одмах о томе обавештава надлежне органе тржишног надзора, пружајући потребне информације, нарочито у погледу неусклађености и свим предузетим корективним мерама.

На образложени захтев надлежног органа тржишног надзора дистрибутер је дужан да, пружи све информације и документацију неопходну за доказивање усаглашености грађевинског производа са декларацијом о перформансама и усклађености са другим захтевима из овог закона, на српском језику.

Дистрибутер, на захтев надлежног органа тржишног надзора, сарађује са органом тржишног надзора у свакој активности која се предузима ради отклањања ризика који представљају грађевински производи које је учинио доступним на тржишту.

Случајеви у којима права и обавезе произвођача преузима увозник или дистрибутер

Члан 18.

Увозник или дистрибутер има права и обавезе произвођача прописане чланом 14. овог закона ако ставља грађевински производ на тржиште под својим именом или жигом или мења грађевински производ који је већ стављен на тржиште на начин који може утицати на његову усаглашеност са декларацијом о перформансама.

Идентификација привредних субјеката

Члан 19.

Током периода из члана 14. ст. 3. и 4. овог закона, привредни субјекти дужни су да, на захтев надлежног органа тржишног надзора, пружају податке ради идентификације привредног субјекта који им је испоручио грађевински производ, као и податке ради идентификације привредног субјекта коме је тај привредни субјекат испоручио грађевински производ.

V. ТЕХНИЧКИ ПРОПИСИ ЗА ГРАЂЕВИНСКЕ ПРОИЗВОДЕ И СРПСКЕ ТЕХНИЧКЕ СПЕЦИФИКАЦИЈЕ

Технички прописи и српски стандарди

Члан 20.

Техничким прописом и/или српским стандардом на који се позива технички пропис обезбеђују се методе и критеријуми за оцењивање перформанси грађевинских производа у вези са њиховим битним карактеристикама.

Техничким прописом или српским стандардом на који се позива технички пропис може се утврдити и предвиђена употреба грађевинског производа.

За оцењивање перформанси грађевинских производа које се односе на њихове битне карактеристике техничким прописом или српским стандардом на који се позива технички пропис могу се утврдити мање захтевне методе од методе испитивања, под условом да се на тај начин не угрожава тачност, поузданост или постојаност резултата.

Технички пропис или српски стандард на који се позива технички пропис утврђује одговарајућу фабричку контролу производње којом се узимају у обзир посебни услови производног процеса за грађевински производ на који се односи.

Технички пропис или српски стандард на који се позива технички пропис утврђује техничке детаље неопходне за спровођење система оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа на који се односи.

Овлашћење за доношење техничких прописа

Члан 21.

Министар надлежан за послове грађевинарства доноси техничке прописе који се односе на грађевинске производе.

Министар надлежан за послове грађевинарства прописом саставља списак српских стандарда којима су преузети хармонизовани стандарди који се примењују у складу са овим законом (у даљем тексту: Списак 1) и списак

донетих српских докумената за оцењивање (у даљем тексту: Списак 2), са утврђеним датумом почетка њихове примене.

Српски стандард са Списка 1 основ је за израду декларације о перформансама за грађевински производ на који се односи, почев од датума почетка његове примене.

Српски документи за оцењивање

Члан 22.

За сваки грађевински производ који није обухваћен или није у потпуности обухваћен хармонизованим стандардом, техничким прописом или српским стандардом и за који перформансе у вези са његовим битним карактеристикама не могу бити у потпуности оцењене у складу са постојећим хармонизованим стандардом, техничким прописом или српским стандардом, на захтев произвођача за српску техничку оцену, тело за техничко оцењивање саставља српски документ за оцењивање, уз сагласност министарства надлежног за послове грађевинарства, у случајевима када:

1) грађевински производ не потпада у област примене неког постојећег хармонизованог стандарда, техничког прописа или српског стандарда;

2) метод оцењивања предвиђен постојећим хармонизованим стандардом, техничким прописом или српским стандардом не одговара за оцену ниједне битне карактеристике тог грађевинског производа или

3) постојећи хармонизовани стандард, технички пропис или српски стандард не обезбеђује ниједну методу оцењивања у вези са најмање једном битном карактеристиком тог грађевинског производа.

Министар надлежан за послове грађевинарства може користити српске документе за оцењивање као основ за предлог националном телу за стандардизацију за доношење српског стандарда за производе из става 1. овог члана.

Поступак израде и доношења српског документа за оцењивање

Члан 23.

Српски документ за оцењивање израђује се и доноси тако да:

1) је транспарентан за произвођача на кога се односи;

2) дефинише одговарајуће обавезне рокове за израду у циљу избегавања неоправданог кашњења;

3) на одговарајући начин узима у обзир заштиту пословне тајне и поверљивости;

4) омогућава одговарајуће учешће министарства надлежног за послове грађевинарства;

5) је исплатив за произвођача;

6) обезбеђује довољан степен координације између тела за техничко оцењивање која су именована за производ на који се српски документ за оцењивање односи.

Министар надлежан за послове грађевинарства ближе прописује поступак израде, начин доношења и садржину српског документа за оцењивање.

Обавезе тела за техничко оцењивање које прими захтев за српску техничку оцену

Члан 24.

Тело за техничко оцењивање које прими захтев за српску техничку оцену обавештава произвођача да ли је грађевински производ обухваћен, у потпуности или делимично, хармонизованим стандардом, српским стандардом или техничким прописом на следећи начин:

1) када је производ у потпуности обухваћен хармонизованим стандардом, српским стандардом или техничким прописом, тело за техничко оцењивање обавештава произвођача да српска техничка оцена не може бити издата;

2) када је производ у потпуности обухваћен српским документом за оцењивање, тело за техничко оцењивање обавештава произвођача да ће документ бити коришћен као основ за издавање српске техничке оцене;

3) када производ није обухваћен или није у потпуности обухваћен ни једним хармонизованим стандардом, српским стандардом или техничким прописом, тело за техничко оцењивање примењује поступак прописан чланом 23. овог закона.

У случајевима из тач. 2) и 3) става 1. овог члана, тело за техничко оцењивање обавештава министарство надлежно за послове грађевинарства о садржини захтева и одговарајућем систему оцењивања и верификације сталности перформанси који тело за техничко оцењивање намерава да примени на тај производ.

Објављивање српског документа за оцењивање

Члан 25.

Српски документ за оцењивање који је израдио тело за техничко оцењивање доставља министарству надлежном за послове грађевинарства, које:

1) обавештава министарство надлежно за пријављивање техничких прописа у складу са посебним прописом;

2) даје сагласност на садржину српског документа за оцењивање;

3) објављује списак израђених српских докумената за оцењивање у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Садржина српског документа за оцењивање

Члан 26.

Српски документ за оцењивање садржи нарочито општи опис предметног грађевинског производа, списак битних карактеристика од значаја за предвиђену употребу грађевинског производа коју је предложио произвођач и како је усаглашено између произвођача и тела за техничко оцењивање, као и методе и критеријуме за оцењивање перформанси грађевинског производа у вези са његовим битним карактеристикама.

Српски документ за оцењивање садржи и главне поставке/принципе фабричке контроле производње који ће се примењивати, при чему се узимају у обзир услови производног процеса грађевинског производа.

Ако перформансе појединих битних карактеристика грађевинског производа могу на одговарајући начин бити оцењене применом метода и критеријума који су већ утврђени у другим техничким спецификацијама или

техничким прописима, постојећи методи и критеријуми за оцењивање се користе при изради српског документа за оцењивање.

Примедбе на српски документ за оцењивање

Члан 27.

Ако заинтересовано лице на тржишту грађевинских производа или орган који врши надзор над применом овог закона сматра да српски документ за оцењивање не задовољава у потпуности захтеве које треба да испуни у вези са основним захтевима за објекат, подноси министарству надлежном за послове грађевинарства примедбе, наводећи своје аргументе. Министарство надлежно за послове грађевинарства, након разматрања примедба и саветовања са телом за техничко оцењивање које је израдило, односно израђује српски документ за оцењивање, даје своје мишљење.

Министарство надлежно за послове грађевинарства на основу мишљења из става 1. овог члана задржава, задржава уз ограничење или повлачи упућивања на српске документе за оцењивање, односно објављује, не објављује или објављује уз ограничење упућивања на српске документе за оцењивање у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Министарство надлежно за послове грађевинарства обавештава тело за техничко оцењивање које је израдило, односно израђује српски документ за оцењивање о одлуци из става 2. овог члана и, ако је потребно, захтева измену тог српског документа за оцењивање у складу са мишљењем из става 1. овог члана.

Српска техничка оцена

Члан 28.

Српску техничку оцену издаје тело за техничко оцењивање, на захтев произвођача, а на основу српског документа за оцењивање утврђеног у складу са овим законом.

Српска техничка оцена обухвата, према нивоима, класама или описно, перформансе које се наводе за поједине битне карактеристике које су усаглашене између произвођача и тела за техничко оцењивање које је примило захтев за српску техничку оцену за наведену предвиђену употребу и техничке детаље неопходне за спровођење система оцењивања и верификације сталности перформанси.

Министар надлежан за послове грађевинарства ближе прописује облик и садржину српске техничке оцене.

Нивои или класе перформанси

Члан 29.

Техничким прописом министар надлежан за послове грађевинарства може да пропише нивое или класе перформанси у вези са битним карактеристикама грађевинских производа.

Ако нивои или класе перформанси нису прописани прописом из става 1. овог члана, могу бити утврђени српским стандардом.

Системи оцењивања и верификације сталности перформанси

Члан 30.

Оцењивање и верификација сталности перформанси грађевинског производа у вези са његовим битним карактеристикама спроводи се у складу са

једним од система оцењивања и верификације сталности перформанси: систем 1+, систем 1, систем 2+, систем 3 и систем 4.

Радње које у оквиру система оцењивања и верификације сталности перформанси из става 1. овог члана спроводи произвођач или именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси су:

- 1) фабричка контрола производње;
- 2) даље испитивање узорака узетих од стране произвођача у производном погону у складу са прописаним планом испитивања;
- 3) оцењивање перформанси грађевинског производа спроведено на основу испитивања (укључујући узорковање), прорачуна, табеларних вредности или описне документације производа;
- 4) почетни преглед производног погона и фабричке контроле производње;
- 5) стални надзор, оцењивање и вредновање фабричке контроле производње;
- 6) контролно испитивање узорака узетих од стране именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси у производном погону или складишним просторијама произвођача.

У зависности од система оцењивања и верификације сталности перформанси који се спроводи, именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси може бити:

- 1) именовано сертификационо тело за производ;
- 2) именовано сертификационо тело за фабричку контролу производње или
- 3) именована лабораторија.

У зависности од система оцењивања и верификације сталности перформанси који се спроводи, именовано тело израђује документ о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси, и то:

- 1) сертификат о сталности перформанси грађевинског производа;
- 2) сертификат о усаглашености фабричке контроле производње или
- 3) извештај о испитивању.

Министар надлежан за послове грађевинарства ближе прописује начин спровођења оцењивања и верификације сталности перформанси, системе оцењивања и верификације сталности перформанси, врсте тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси и садржину и врсте докумената о оцењивању и верификацији сталности перформанси у зависности од примењеног система оцењивања и верификације сталности перформанси утврђеног техничком спецификацијом или техничким прописом којим је обухваћен грађевински производ.

Министар надлежан за послове грађевинарства техничким прописом може да пропише или измени систем оцењивања и верификације сталности перформанси који ће се примењивати на грађевински производ или фамилију грађевинских производа обухваћених српским стандардом са Списка 1 или битне карактеристике грађевинског производа, утврђене српским стандардом са Списка 1, узимајући у обзир, нарочито, утицај на здравље и безбедност људи и животну средину.

Министар надлежан за послове грађевинарства прописује систем или системе оцењивања и верификације сталности перформанси који ће се примењивати на грађевински производ или фамилију грађевинских производа обухваћених српским стандардом на који се позива технички пропис или техничким прописом или битне карактеристике грађевинског производа, утврђене српским стандардом на који се позива технички пропис, узимајући у обзир, нарочито, утицај на здравље и безбедност људи и животну средину.

VI. ПОЈЕДНОСТАВЉЕНИ ПОСТУПЦИ

Употреба одговарајуће техничке документације

Члан 31.

При утврђивању типа производа, произвођач може да замени испитивање типа или прорачуне типа одговарајућом техничком документацијом којом се доказује да:

1) грађевински производ који произвођач ставља на тржиште постиже одређен ниво или класу перформанси, за једну или више битних карактеристика тог грађевинског производа, без испитивања или прорачуна или без додатних испитивања или прорачуна у складу са условима утврђеним у одговарајућем српском стандарду са Списка 1;

2) грађевински производ, обухваћен српским стандардом са Списка 1, који произвођач ставља на тржиште одговара типу производа другог грађевинског производа који је произвео други произвођач и који је већ испитан у складу са одговарајућим српским стандардом којим је преузет хармонизовани стандард, у ком случају произвођач има право да наведе перформансе које одговарају свим или појединим резултатима испитивања тог другог производа. Произвођач може да користи резултате испитивања које је добио неки други произвођач само након што добије овлашћење од тог произвођача који остаје одговоран за тачност, поузданост и постојаност тих резултата испитивања или

3) грађевински производ, који произвођач ставља на тржиште и који је обухваћен српским стандардом са Списка 1, представља систем сачињен од делова које произвођач склапа прописно пратећи прецизна упутства која је дао испоручилац таквог система или његовог дела, а који је већ испитао систем или тај део система у вези са једном или више битних карактеристика у складу са одговарајућим српским стандардом којим је преузет хармонизовани стандард, у ком случају произвођач има право да наведе перформансе које одговарају свим или појединим резултатима испитивања тог система или тог дела система који је испоручен. Произвођач може да користи резултате испитивања које је добио други произвођач или испоручилац система, након што добије овлашћење од тог произвођача или испоручиоца система који остаје одговоран за тачност, поузданост и постојаност тих резултата испитивања.

Ако грађевински производ из става 1. овог члана припада фамилији грађевинских производа на коју се, за оцењивање и верификацију сталности перформанси примењује систем 1 + или систем 1 из члана 30. овог закона, одговарајућу техничку документацију из става 1. овог члана проверава именовано тело за сертификацију производа из члана 30. овог закона.

Примена поједностављених поступака од стране микро правног лица

Члан 32.

Микро правно лице које производи грађевински производ обухваћен стандардом са Списка 1, може да:

1) замени утврђивање типа производа на основу испитивања типа за одговарајуће системе 3 и 4 из члана 30. овог закона употребом метода које се разликују од оних које су садржане у одговарајућем српском стандарду којим је преузет хармонизовани стандард;

2) поступа са грађевинским производом на који се примењује систем 3 у складу са одредбама за систем 4.

Када примењује поједностављене поступке, правно лице из става 1. овог члана доказује усклађеност грађевинског производа са важећим захтевима помоћу специфичне техничке документације и доказује једнакост коришћених поступака са поступцима утврђеним у одговарајућем српском стандарду којим је преузет хармонизовани стандард.

Употреба специфичне техничке документације

Члан 33.

За грађевински производ обухваћен српским стандардом са Списка 1 који је, по захтеву за посебну наруџбину, произведен засебно или по мери у несеријској производњи и који је уграђен у појединачно препознатљив објекат, произвођач може да замени део о оцењивању перформанси из одговарајућег система оцењивања и верификације сталности перформанси, специфичном техничком документацијом којом се доказује усклађеност грађевинског производа са захтевима утврђеним у одговарајућем српском стандарду којим је преузет хармонизовани стандард и једнакост коришћених поступака са поступцима утврђеним у одговарајућем српском стандарду којим је преузет хармонизовани стандард.

Ако грађевински производ из става 1. овог члана припада фамилији грађевинских производа на коју се, за оцењивање и верификацију сталности перформанси, примењује систем 1+ или систем 1 из члана 30. овог закона, специфичну техничку документацију проверава именовано тело за сертификацију производа утврђено чланом 30. овог закона.

Електронска контакт тачка за грађевинске производе

Члан 34.

Послове електронске контакт тачке за грађевинске производе обавља министарство надлежно за послове грађевинарства.

Електронска контакт тачка за грађевинске производе има обавезу да заинтересованим лицима пружа информације о:

1) техничким прописима који се примењују на одређену врсту производа на територији Републике Србије, односно информације да ли та врста производа подлеже претходном прибављању докумената о оцењивању и верификацији сталности перформанси сходно прописима Републике Србије, као и информације о потреби спровођења поступка признавања иностраних докумената о оцењивању и верификацији сталности перформанси на територији Републике Србије;

2) подацима о надлежним органима у Републици Србији који омогућавају да се ти органи контактирају директно, укључујући и појединости о органима који су одговорни за надзор над применом техничких прописа за грађевинске производе на територији Републике Србије;

3) правним средствима у Републици Србији у случају спора између надлежних органа и привредног субјекта.

За пружање информација преко електронске контакт тачке за грађевинске производе из става 2. овог члана не плаћа се такса.

VII. ТЕЛА ЗА ТЕХНИЧКО ОЦЕЊИВАЊЕ

Именовање тела за техничко оцењивање

Члан 35.

На захтев правног лица, министар надлежан за послове грађевинарства, доноси решење о именовању тела за техничко оцењивање које спроводи оцењивање перформанси и издавање техничке оцене за једну или више области грађевинских производа утврђених у члану 3. став 1. овог закона.

Начин именовања и одузимања одобрења телу за техничко оцењивање, као и начин утврђивања испуњености захтева за именовање тела за техничко оцењивање спроводи се по посебном пропису којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Захтеве за именовање тела за техничко оцењивање утврђује министар надлежан за послове грађевинарства.

Након правноснажности решења из става 1. овог члана министарство надлежно за послове грађевинарства, у складу са посебним прописом, доставља Европској комисији и другим државама чланицама Европске уније податке о називу, адреси и областима грађевинских производа за које је тело за техничко оцењивање именовано, на захтев тела за техничко оцењивање.

Испуњеност захтева из става 3. овог члана за именовање тела за техничко оцењивање утврђује се решењем на предлог комисије коју образује министар надлежан за послове грађевинарства.

Чланови комисије из става 5. овог члана имају право на накнаду за рад.

За издавање решења из става 1. овог члана плаћа се републичка административна такса.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Обавезе тела за техничко оцењивање

Члан 36.

Тело за техничко оцењивање спроводи оцењивање перформанси и издаје техничку оцену за област грађевинских производа за коју је именовано.

Тело за техничко оцењивање обавезно је да испуњава захтеве утврђене прописом донетим на основу овог закона за област грађевинских производа за коју је именовано.

Тело за техничко оцењивање јавно објављује своју организациону шему и имена лица одговорних за доношење одлука.

Надзор над радом тела за техничко оцењивање

Члан 37.

Тело за техничко оцењивање дужно је да једном годишње од дана правноснажности решења из члана 35. став 1. овог закона, као и на писани захтев министарства надлежног за послове грађевинарства, извештава министарство о спровођењу оцењивања и издавања техничких оцена за област грађевинских производа за које је именовано. Уз извештај се достављају и докази потребни за проверу и надзор над испуњавањем прописаних захтева за обављање послова за које је донето решење из члана 35. став 1. овог закона.

Ако тело за техничко оцењивање престане да испуњава захтеве за обављање послова за које је донето решење из члана 35. став 1. овог закона, дужно је да о томе, без одлагања, а најкасније у року од три радна дана од дана настајања тих околности, извести министарство надлежно за послове грађевинарства.

У случају из става 2. овог члана, министарство надлежно за послове грађевинарства доноси решење о укидању или делимичном укидању решења из члана 35. став 1. овог закона.

Решење из става 3. овог члана је коначно.

Члан 38.

Након сазнања о могућем престанку испуњености прописаних захтева, односно о неиспуњавању обавеза и/или истеком рока за доставу података из члана 37. став 2. овог закона, министарство надлежно за послове грађевинарства по службеној дужности покреће поступак провере испуњености прописаних захтева, односно обавеза тела за техничко оцењивање.

Ако у поступку провере утврди недостатке услед којих тело за техничко оцењивање не испуњава прописане захтеве, министарство надлежно за послове грађевинарства решењем одређује рок за отклањање недостатака који не може бити дужи од 60 дана.

У случају да именовано тело за техничко оцењивање не отклони недостатке из става 2. овог члана у одређеном року, министарство надлежно за послове грађевинарства доноси решење о укидању или делимичном укидању решења из члана 35. став 1. овог закона.

У случају потпуног или делимичног укидања решења из члана 35. став 1. овог закона за тело за техничко оцењивање пријављено Европској комисији и другим државама чланицама Европске уније, по правноснажности решења, министарство надлежно за послове грађевинарства о томе обавештава Европску комисију и државе чланице Европске уније.

Ако у поступку провере утврди да тело за техничко оцењивање и даље испуњава прописане захтеве, министарство надлежно за послове грађевинарства обуставља поступак провере.

Решење из става 3. овог члана о потпуном или делимичном укидању решења из члана 35. став 1. овог закона је коначно.

VIII. ТЕЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ И ВЕРИФИКАЦИЈУ СТАЛНОСТИ ПЕРФОРМАНСИ ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОИЗВОДА

Именовање тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси грађевинских производа

Члан 39.

На захтев правног лица, министар надлежан за послове грађевинарства, доноси решење о именовању тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси којим се одобрава обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа.

Начин давања и одузимања одобрења за обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинских производа, као и начин утврђивања испуњености прописаних захтева за именовање тела за оцењивање и верификацију сталности

перформанси спроводе се по посебном пропису којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Решење из става 1. овог члана доноси се на предлог комисије коју образује министар надлежан за послове грађевинарства.

Чланови комисије из става 3. овог члана имају право на накнаду за рад.

За издавање решења из става 1. овог члана плаћа се републичка административна такса.

Решењем из става 1. овог члана, телу за оцењивање и верификацију сталности перформанси у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа, одобрава се обављање задатака независне треће стране у периоду од четири године.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Захтеви за именовање тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси грађевинских производа

Члан 40.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси може да обавља задатке независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа, ако испуњава следеће захтеве:

1) да је основано у складу са посебним прописима и има статус правног лица;

2) да представља трећу страну независну од организације коју оцењује или грађевинског производа који оцењује;

3) да је независно и да не постоји сукоб интереса у случају да припада неком пословном удружењу или струковном удружењу које представља правна или физичка лица укључена у пројектовање, производњу, обезбеђивање, склапање, употребу или одржавање грађевинских производа које оцењује;

4) да његово руководство и запослена и друга радно ангажована лица одговорна за обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси нису пројектант, произвођач, испоручилац, лице које уграђује, купац, власник, корисник или лице које одржава грађевински производ које то именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси оцењује, нити заступник било које од тих страна. Овим захтевом се не искључује употреба оцењених производа који су неопходни за рад именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси или употребу производа у личне сврхе;

5) да његово руководство, запослена и друга радно ангажована лица одговорна за обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси нису директно укључена у пројектовање, производњу или изградњу, пласирање, уградњу, употребу или одржавање грађевинских производа које оцењује, нити заступају стране укључене у те активности. Руководство и запослена и друга радно ангажована лица одговорна за обављање задатака независне треће стране не могу бити ангажована у активности која може бити у сукобу са њиховом независношћу у доношењу одлука и интегритетом у вези са активностима за које су одређени решењем из члана 39. став 1. овог закона, нарочито у погледу пружања консултантских услуга;

6) да обезбеђује да активности његових повезаних правних лица или подуговарача не утичу на поверљивост, објективност и непристрасност његових активности оцењивања и/или верификације;

7) да његова запослена и друга радно ангажована лица обављају задатке независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси уз највећи степен професионалног интегритета и потребне техничке стручности у одређеној области и ослобођено сваког утицаја, нарочито финансијских, који може да утиче на њихово доношење одлука или резултате њихових активности оцењивања и/или верификације, посебно када то чине лица или групе лица која имају интерес у погледу резултата тих активности;

8) да има капацитет да обавља све задатке независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа, за које је поднео захтев из члана 39. став 1. овог закона.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси дужно је да у сваком тренутку и за сваки систем оцењивања и верификације сталности перформанси и за сваку врсту или категорију грађевинских производа за коју су технички захтеви утврђени техничком спецификацијом или техничким прописом, а у вези са битним карактеристикама и задацима за које је издато решење из члана 39. став 1. овог закона, има на располагању следеће:

1) неопходна запослена и друга радно ангажована лица са стручним знањем и одговарајућим искуством за обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси;

2) неопходан опис поступака у складу са којима се обавља оцењивање перформанси, а којима се осигурава транспарентност и могућност поновног обављања тих поступака; успостављене одговарајуће политике и поступке којима се могу разграничити задаци које обавља као именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси и друге активности;

3) неопходне поступке за обављање својих активности којима се на одговарајући начин узимају у обзир величина произвођача, сектор у коме послује, организација, степен сложености примењеног технолошког процеса и масовна или серијска природа производног процеса.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси мора да располаже неопходним средствима за обављање техничких и административних послова у вези са задацима за које је издато решење из члана 39. став 1. овог закона и има приступ потребној опреми или капацитетима.

Запослена и друга радно ангажована лица именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси грађевинског производа одговорна за обављање радњи у оквиру система оцењивања и верификације сталности перформанси поседује следеће:

1) техничку и стручну обуку којом су обухваћени сви задаци независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси у оквиру одговарајућег обима примене за које је издато решење из члана 39. став 1. овог закона;

2) познавање захтева за оцењивање и верификацију које обављају и одговарајуће овлашћење за обављање тих послова;

3) познавање и разумевање техничких спецификација и техничких прописа и одговарајућих одредби овог закона;

4) стручност неопходну за израду сертификата, записа и извештаја којима се доказује да су оцењивање и верификација сталности перформанси грађевинског производа спроведени.

Непристрасност именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси, његовог руководства и запослених и других радно ангажованих лица за оцењивање мора бити загарантована.

Накнада за рад руководства именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси и његових запослених и других радно ангажованих лица за оцењивање не зависи од броја спроведених оцењивања нити од резултата таквих оцењивања.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси поседује осигурање од одговорности за спроведено оцењивање и/или верификацију.

Запослена и друга радно ангажована лица именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси обавезна су да чувају пословну тајну у вези са свим информацијама добијеним приликом обављања задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси, осим када то захтева надлежни орган тржишног надзора, при чему права својине произвођача морају бити заштићена.

Министар надлежан за послове грађевинарства ближе прописује захтеве за именовање тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси.

Улога акредитације у поступку именовања тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 41.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси, које поседује сертификат о акредитацији испуњава прописане захтеве из члана 40. овог закона у мери у којој су прописани захтеви обухваћени обимом акредитације, узимајући у обзир поступке оцењивања и верификације сталности перформанси за грађевинске производе обухваћене акредитацијом.

Повезана правна лица и подуговарачи именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 42.

Ако именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси подуговори одређене послове у вези са задацима независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа или повери неком повезаном правном лицу, именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси обезбеђује да подуговарач или повезано правно лице испуњава захтеве из члана 40. овог закона и о томе, обавештава министарство надлежно за послове грађевинарства.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси преузима одговорност за задатке које обављају подуговарачи или повезана правна лица.

Радње у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси могу бити подуговорене уз сагласност наручиоца тих радњи.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси чува документацију која се односи на оцењивање компетентности сваког подуговарача или повезаног правног лица и на задатке које су обавили у

поступцима оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа и доставља, по захтеву, министарству надлежном за послове грађевинарства.

Обављање испитивања изван лабораторије за испитивање именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 43.

На захтев произвођача и ако је то оправдано из техничких, економских или логистичких разлога, именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси може да одлучи да спроведе испитивања из члана 30. овог закона, за системе оцењивања и верификације сталности перформанси 1+, 1 и 3 или да допусти да се та испитивања спроводе под његовим надзором, било у производним погонима у којима се користи опрема за испитивање интерне лабораторије произвођача или уз претходни пристанак произвођача, у екстерној лабораторији, користећи опрему за испитивање те лабораторије.

На захтев тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси министар надлежан за послове грађевинарства решењем из члана 39. став 1. овог закона одобрава и обављање испитивања изван његових акредитованих лабораторија за испитивање.

Пре спровођења испитивања из става 2. овог члана, именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси проверава да ли су задовољени захтеви методе испитивања и оцењује да ли:

- 1) опрема за испитивање поседује одговарајући систем еталонирања и да ли је гарантована следљивост мерења;
- 2) је обезбеђен квалитет резултата испитивања.

Провера испуњености захтева за оцењивање и верификацију сталности перформанси и обавеза именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 44.

Проверу испуњености прописаних захтева и обавеза именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси и након правоснажности решења из члана 39. став 1. овог закона, врши министарство надлежно за послове грађевинарства.

Обавезе именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 45.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси обавља задатке независне треће стране у складу са системима оцењивања и верификације сталности перформанси прописаним чланом 30. овог закона.

Оцењивање и верификација сталности перформанси спроводи се транспарентно у односу на произвођача и на одговарајући начин, уз избегавање непотребног терета за привредне субјекте. Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси обавља задатке узимајући у обзир величину привредног субјекта, делатност коју обавља, организацију, степен сложености примењеног технолошког процеса и природу производног процеса.

Оцењивање и верификација сталности перформанси спроводи се у складу са чланом 30. овог закона, сходно нивоу захтева за производ и улози

коју тај грађевински производ има у испуњењу свих основних захтева за објекте.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси захтева да произвођач предузме одговарајуће корективне радње и у том случају не издаје сертификат, ако у току спровођења почетног прегледа производног погона и фабричке контроле производње утврди да произвођач није обезбедио сталност перформанси произведеног грађевинског производа.

Ако именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси у току спровођења сталног надзора који има за циљ да провери сталност перформанси произведеног грађевинског производа, утврди да перформансе тог грађевинског производа не одговарају припадајућем типу производа, именовано тело захтева да произвођач предузме одговарајуће корективне радње и ако је потребно не издаје сертификат, ограничава важење или повлачи сертификат.

Ако корективне радње нису предузете или немају адекватан ефекат, именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси ограничава, обуставља или повлачи сертификате.

Обавезе именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси у вези са извештавањем

Члан 46.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси извештава министарство надлежно за послове грађевинарства о:

1) сваком одбијању издавања, ограничењу, обустављању или повлачењу сертификата;

2) свим околностима које утичу на обим примене и захтеве на основу којих је издато решење из члана 39. став 1. овог закона;

3) сваком захтеву за пружање информација о свим спроведеним активностима оцењивања и/или верификације сталности перформанси који су примили од органа тржишног надзора;

4) задацима независне треће стране у складу са системима оцењивања и верификације сталности перформанси које је спровело у обиму за који испуњава захтеве за обављање задатака независне треће стране и свим другим спроведеним активностима, укључујући прекограничне активности и подуговарања, на захтев министарства надлежног за послове грађења.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси пружа одговарајуће информације о питањима у вези са негативним и на захтев, позитивним резултатима тих оцењивања и/или верификација, другим телима која према овом закону испуњавају захтеве за спровођење сличних задатака независне треће стране у складу са системима оцењивања и верификације сталности перформанси за грађевинске производе обухваћене истом техничком спецификацијом или истим техничким прописом.

Ако именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси престане да испуњава захтеве за обављање задатака независне треће стране на основу којих је донето решење из члана 39. став 1. овог закона, дужно је да о томе без позива и одлагања, а најкасније у року од три радна дана од дана настанка тих околности, извести министарство надлежно за послове грађевинарства.

У случају из става 3. овог члана, министар надлежан за послове грађевинарства доноси решење о укидању или делимичном укидању решења из члана 39. став 1. овог закона.

Решење из става 4. овог члана је коначно.

Након сазнања о могућем престанку испуњености захтева, односно обавеза утврђених овим законом и/или истеком рока за доставу података из става 3. овог члана, министарство надлежно за послове грађевинарства по службеној дужности покреће поступак провере испуњавања захтева, односно испуњење обавеза именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси.

Ако се у поступку провере утврди постојање недостатака услед којих је именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси престало да испуњава захтеве прописане овим законом, министар надлежан за послове грађевинарства доноси решење којим одређује рок за отклањање недостатака који не може бити дужи од 60 дана.

У случају да именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси не отклони недостатке из става 7. овог члана у одређеном року, министарство надлежно за послове грађевинарства доноси решење о укидању или делимичном укидању решења из члана 39. став 1. овог закона.

Решење из става 8. овог члана о потпуном или делимичном укидању решења из члана 39. став 1. овог закона је коначно.

У случају делимичног или потпуног укидања решења из члана 39. став 1. овог закона или када именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси престане да обавља своју делатност, министарство надлежно за послове грађевинарства налаже именованом телу да изврши пренос документације у вези са оцењивањем и верификацијом сталности перформанси другом именованом телу или да документацију учини доступном министарству надлежном за послове грађевинарства или надлежним органима тржишног надзора.

За потребе поступка провере, привредни субјекти и надлежни органи тржишног надзора, на захтев министарства надлежног за послове грађевинарства, достављају без одлагања тражене податке и документацију.

Ако се у поступку провере утврди да именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси и даље испуњава прописане захтеве, министарство надлежно за послове грађевинарства обуставља поступак.

Координација именованих тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 47.

Именована тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси међусобно сарађују и координирају активности.

Идентификациони бројеви и списак именованих тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 48.

Министарство надлежно за послове грађевинарства доставља примерак решења из члана 39. став 1. овог закона министарству надлежном за вођење регистра именованих тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси, сагласно пропису којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, ради уписа у регистар.

Министарство надлежно за послове грађевинарства, након уписа именованог тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси у регистар, на својој интернет страници објављује списак именованих тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси из става 1. овог члана, уз навођење идентификационог броја и задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинских производа који су им одобрени.

Министарство надлежно за послове грађевинарства објављује сваку промену списка из става 2. овог члана на својој интернет страници.

Тело из става 2. овог члана обавља задатке независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа по правноснажности решења из члана 39. став 1. овог закона.

Пријављивање тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси

Члан 49.

За обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси у складу са хармонизованом техничком спецификацијом, именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси подноси органу надлежном за пријављивање, преко министарства надлежног за послове грађевинарства, захтев за пријављивање Европској комисији и државама чланицама, у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и прописима донетим на основу тог закона.

Члан 50.

Именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси може бити пријављено као:

1) тело пријављено за сертификацију сталности перформанси грађевинског производа;

2) тело пријављено за сертификацију фабричке контроле производње и/или

3) лабораторија пријављена за мерење, истраживање, испитивање, прорачун или други начин оцењивања перформанси грађевинског производа, за обављање задатака независне треће стране у поступку оцењивања и верификације сталности перформанси у складу са одговарајућом хармонизованом техничком спецификацијом.

У случајевима када није неопходно упућивање на одговарајуће хармонизоване техничке спецификације утврђеним у члану 6. став 4. овог закона, именовано тело из члана 30. овог закона може бити пријављено као лабораторија пријављена за испитивање: реакције на пожар, отпорности на пожар, перформанси при спољашњем пожару, апсорпције буке и емисије опасних материја.

Члан 51.

Пријављивање тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси из члана 49. овог закона, спроводи се у складу са посебним прописом којим се уређује поступак пријављивања, начин утврђивања испуњености прописаних захтева за пријављивање, надзор над радом тих тела, као и суспензија и повлачење пријављивања, донетим на основу закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

IX. ВАЖЕЊЕ ДОКУМЕНАТА О СПРОВЕДЕНОМ ОЦЕЊИВАЊУ И ВЕРИФИКАЦИЈИ СТАЛНОСТИ ПЕРФОРМАНСИ ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОИЗВОДА И ЗНАКОВА УСАГЛАШЕНОСТИ ИЗДАТИХ У ИНОСТРАНСТВУ

Члан 52.

Документи о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси грађевинског производа издати у иностранству важе у Републици Србији, ако су издати у складу са потврђеним међународним споразумом чији је потписник Република Србија.

Члан 53.

Министар надлежан за послове грађевинарства решењем може признати важење документа о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси који је издало тело које обавља послове независне треће стране у складу са иностраним техничким прописом, уколико не постоји именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси у складу са српском техничком спецификацијом или техничким прописом односно тело за испитивање и/или оцењивање усаглашености у складу са одговарајућим српским техничким прописом.

Члан 54.

Испуњеност захтева за признавање документа о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси из члана 53. овог закона утврђује се решењем министра надлежног за послове грађевинарства.

Решење из става 1. овог члана доноси се на предлог комисије коју образује министар надлежан за послове грађевинарства.

Чланови комисије из става 2. овог члана имају право на накнаду за рад.

За издавање решења из става 1. овог члана плаћа се републичка административна такса.

Члан 55.

Министарство надлежно за послове грађевинарства доставља решење из члана 54. став 1. као и податке о документима о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси грађевинског производа из члана 52. овог закона, министарству надлежном за послове техничких прописа ради уписа у регистар признатих документа о спроведеном оцењивању и верификацији сталности перформанси грађевинског производа издатих у иностранству.

X. НАДЗОР

Члан 56.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона, спроводи министарство надлежно за послове грађевинарства.

Надзор из става 1. овог члана укључује и надзор над радом и трајним испуњавањем прописаних захтева тела за техничко оцењивање, именованих и пријављених тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси.

**Поступање надлежног органа тржишног надзора када
грађевински производ представља озбиљан ризик**

Члан 57.

Ако органи тржишног надзора предузимају мере у складу са законом којим се уређује тржишни надзор или ако имају основану сумњу да грађевински производ не поседује перформансе наведене у декларацији о перформансама и представља озбиљан ризик по испуњење основних захтева за објекте, органи тржишног надзора спроводе проверу тог производа која обухвата проверу испуњености одговарајућих захтева утврђених овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Ако у току провере из става 1. овог члана, надлежни орган тржишног надзора утврди да грађевински производ није усаглашен са захтевима из овог закона, техничке спецификације или техничког прописа и да представља озбиљан ризик, укључујући озбиљан ризик чије последице нису тренутне и захтевају хитно поступање, орган тржишног надзора без одлагања налаже надзираном субјекту који грађевински производ ставља или чини доступним на тржишту да у примереном року предузме потребне корективне мере како би грађевински производ ускладио са прописаним захтевима или обезбеђује да грађевински производ буде опозван или повучен или да забрани његово стављање или испоруку на тржиште.

Ако је у поступак оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинских производа укључено именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси, надлежни орган тржишног надзора, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор, обавештава именовано тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси.

Привредни субјект обезбеђује предузимање свих одговарајућих корективних мера на свим грађевинским производима које је тај привредни субјект учинио доступним на тржишту.

Ако привредни субјект током периода из става 2. овог члана не предузме одговарајуће корективне мере, надлежни орган тржишног надзора доноси решење којим надзираном привредном субјекту забрањује или ограничава чињење доступним на тржишту грађевинског производа или налаже надзираном субјекту да грађевински производ повуче са тржишта или да грађевински производ опозове.

Надлежни органи тржишног надзора о мерама из става 5. овог члана обавештавају, без одлагања, министарство надлежно за послове тржишног надзора. Информације из става 5. овог члана обухватају све доступне детаље, посебно податке потребне за идентификацију неусаглашеног грађевинског производа, порекло тог грађевинског производа, природу претпостављене неусаглашености и подразумеваног ризика, природу и трајање предузетих мера, као и аргументе које је изнео одговарајући привредни субјект. Надлежни орган тржишног надзора нарочито назначавача када је узрок неусаглашености немогућност производа да задовољи перформансе наведене у декларацији о перформансама и/или испуни захтеве у вези са испуњењем основних захтева за објекте утврђене овим законом, техничком спецификацијом или техничким прописом.

**Поступање надлежног органа тржишног надзора ако
усаглашени грађевински производ представља ризик по
здравље и безбедност**

Члан 58.

Ако након спроведене провере у складу са чланом 57. овог закона надлежни орган тржишног надзора утврди да грађевински производ, и поред тога што је усаглашен са овим законом, техничком спецификацијом или техничким прописом, представља ризик по испуњење основних захтева за објекте, здравље или безбедност људи или друге аспекте заштите јавног интереса, надлежни орган тржишног надзора захтева од привредног субјекта да предузме све одговарајуће мере како би обезбедио да предметни грађевински производ приликом стављања на тржиште не представља ризик, повуче тај грађевински производ са тржишта или га опозове у неком разумном року, сразмерно природи тог ризика.

Привредни субјект обезбеђује предузимање свих корективних мера сходно решењу надлежног инспектора, у вези са свим грађевинским производима из става 1. овог члана, које је привредни субјект учинио доступним на тржишту.

Овлашћења надлежног инспектора

Члан 59.

Надлежни инспектор у вршењу тржишног надзора, осим овлашћења у складу са другим прописима, има право и обавезу да:

1) захтева од надзираних субјеката све податке и потребну документацију о оцењивању и верификацији сталности перформанси и друге доказе о усклађености грађевинског производа са захтевима утврђеним овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

2) предузима потребне радње у циљу спровођења прегледа и испитивања грађевинског производа и након његовог стављања на тржиште или чињења доступним на тржишту, а ради провере усаглашености грађевинског производа са перформансама наведеним у декларацији о перформансама грађевинског производа, одредбама овог закона и прописима донетим на основу овог закона;

3) узима узорке грађевинског производа и даје на испитивање и оцењивање усаглашености са перформансама наведеним у декларацији о перформансама грађевинског производа, одредбама овог закона и прописима донетим на основу овог закона.

Надлежни орган тржишног надзора који не располаже потребним стручним капацитетима или опремом за спровођење прегледа или испитивања из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, у оквиру инспекцијског надзора, може по захтеву надлежног инспектора поверити обављање ових радњи телу акредитованом у складу са одговарајућом техничком спецификацијом или техничким прописом, уколико не постоји тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси именовано у складу са одговарајућом техничком спецификацијом или техничким прописом.

Телу за оцењивање и верификацију сталности перформанси, односно акредитованом телу из става 2. овог члана може се поверити обављање радњи из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, уколико није било укључено у испитивање и оцењивање и верификацију сталности перформанси предметног грађевинског

производа пре његовог стављања на тржиште или чињења доступним на тржишту.

Дужности надлежног инспектора

Члан 60.

У вршењу тржишног надзора надлежни инспектор је овлашћен да привредном субјекту који грађевински производ ставља на тржиште:

1) наложи достављање декларације о перформансама грађевинског производа израђене у складу са овим законом, техничком спецификацијом или техничким прописом;

2) наложи да грађевински производ морају да прате прописана техничка упутства на српском језику, односно упутства и информације о безбедности, уколико утврди да су она непотпуна или уколико не прате грађевински производ;

3) привремено забрани чињење доступним на тржишту, понуду испоруке, оглашавање или излагање грађевинског производа у периоду потребном за различите прегледе и испитивања, односно док постоји основана сумња да тај производ није усаглашен са перформансама наведеним у декларацији о перформансама грађевинског производа, одредбама овог закона и прописима донетим на основу овог закона;

4) нареди отклањање утврђених неусаглашености и одреди примерен рок за њихово отклањање;

5) решењем забрани или ограничи стављање на тржиште или чињење доступним на тржишту неусаглашених грађевинских производа, или нареди њихово повлачење са тржишта или опозив од крајњег корисника;

6) решењем наложи да привредни субјект, без одлагања, обезбеди да грађевински производ буде опозван или повучен или да решењем забрани стављање на тржиште или чињење доступним на тржишту грађевинског производа који није усаглашен са захтевима утврђеним овим законом, техничком спецификацијом или техничким прописом и представља озбиљан ризик, укључујући озбиљан ризик чије последице нису тренутне и захтевају хитно поступање;

7) решењем наложи да привредни субјект предузме све потребне мере како би за грађевински производ, који и поред усаглашености са захтевима из овог закона, техничких спецификација или техничког прописа, представља ризик по здравље и безбедност, обезбедио да приликом стављања на тржиште или чињења доступним на тржишту више не представља ризик, грађевински производ повукао са тржишта или опозвао у року сразмерном природи тог ризика;

8) решењем нареди уништавање неусаглашених грађевинских производа у складу са посебним прописима којима се уређује заштита животне средине, ако је то неопходно за заштиту здравља и безбедности људи, животиња и биљака, животне средине и имовине.

Надлежни инспектор је овлашћен да привредном субјекту наложи отклањање формалних неусаглашености и одреди примерен рок за отклањање ако утврди да грађевински производ који је стављен на тржиште или учињен доступним на тржишту:

1) није означен знаком усаглашености или је знак усаглашености стављен у супротности са одредбама овог закона и прописима којима се

уређује тржишни надзор и начин стављања, као и облик, изглед и садржина знака усаглашености;

2) није праћен документом о оцењивању и верификацији сталности перформанси;

3) није праћен декларацијом о перформансама или је декларација о перформансама непотпуна;

4) није праћен прописаним техничким упутствима или су техничка упутства непотпуна;

5) није праћен одговарајућом техничком документацијом или је та документација непотпуна.

Ако привредни субјект у одређеном року не отклони неусаглашености из става 2. овог члана, надлежни инспектор доноси решење којим се забрањује или ограничава чињење доступним на тржишту грађевинског производа или опозива или повлачи са тржишта грађевински производ са формалним недостатком.

Кад надлежни инспектор предузима мере из овог члана, мора да поступа тако да се те мере спроводе на начин сразмеран озбиљности ризика и водећи рачуна да предузета мера буде примерена врсти опасности или ризика.

Жалба изјављена против решења инспектора из става 1. тач. 6), 7) и 8) овог члана и става 3. овог члана не одлаже извршење решења.

Трошкови инспекцијског поступка

Члан 61.

Трошкове испитивања и верификације сталности перформанси грађевинског производа, као и друге трошкове који настану у поступку предузимања мера надлежних органа инспекцијског надзора, сноси привредни субјект, ако се утврди да производ није усаглашен са прописаним захтевима.

Обавезе надзираних субјеката

Члан 62.

Тела за техничко оцењивање, именована и пријављена тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси, привредни субјекти и друга лица која су укључена у поступак производње, стављања на тржиште и чињење доступним на тржишту грађевинских производа дужни су да министарству надлежном за послове грађевинарства или органима овлашћеним за спровођење надзора у складу са овим законом омогуће преглед свих просторија и увид у све радње и/или документе везане за оцењивање и верификацију сталности перформанси грађевинског производа, техничко оцењивање, стављање на тржиште или чињење доступним грађевинског производа.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 63.

Новчаном казном од 1.000.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај тело за техничко оцењивање које спроводи оцењивање сталности перформанси, односно издаје техничке оцене без решења из члана 35. став 1. овог закона, ван области утврђене тим решењем или након доношења решења о укидању или делимичном укидању решења из члана 35. став 1. овог закона.

Новчаном казном од 1.000.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај именовано или пријављено тело за оцењивање и верификацију

сталности перформанси које спроводи оцењивање и верификацију сталности перформанси без решења из члана 39. став 1. овог закона, ван обима утврђеног тим решењем или након доношења решења о укидању или делимичном укидању решења из члана 39. став 1. овог закона.

За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана казниће се новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара и одговорно лице именованог или пријављеног тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси, односно тела за техничко оцењивање.

Члан 64.

Новчаном казном од 100.000 до 300.000 динара казниће се за прекршај тело за техничко оцењивање, односно именовано или пријављено тело за оцењивање и верификацију сталности перформанси ако:

1) не достави извештај надлежном министарству у складу са обавезама из члана 37. ст. 1. и 2. овог закона, односно члана 46. ст. 1, 2. и 3. овог закона;

2) не поступи по налогу надлежног министра из члана 46. став 7. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара и одговорно лице тела за техничко оцењивање, односно именованог или пријављеног тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси.

Члан 65.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај привредни субјект уколико:

1) стави на тржиште грађевински производ који није усаглашен са прописаним захтевима у складу са чланом 16. став 1, а у вези са чланом 5. овог закона или учини доступним на тржишту грађевински производ који није усаглашен са прописаним захтевима у складу са чланом 17. став 1, а у вези са чланом 5. овог закона;

2) не достави органу тржишног надзора декларацију о перформансама и техничку документацију у складу са чланом 15. став 1. тачка 1) и чланом 16. став 11. овог закона;

3) стави или учини доступним на тржишту грађевински производ док постоји сумња да тај производ није усаглашен са перформансама наведеним у декларацији о перформансама или усклађен са другим захтевима из овог закона у складу са чланом 16. став 3. и чланом 17. став 3. овог закона и не обавести одговарајуће привредне субјекте и надлежне органе тржишног надзора у складу са чланом 16. став 4. и чланом 17. став 4. овог закона;

4) не обезбеди да грађевински производ прате прописана техничка упутства на српском језику у складу са чланом 14. став 9. и чланом 16. став 6. овог закона;

5) стави или учини доступним на тржишту грађевински производ за који није обезбедио да су испуњени услови из члана 16. став 2. и члана 17. став 2. овог закона;

6) не обезбеди услове складиштења или превоза из члана 16. став 7. и члана 17. став 5. овог закона;

7) не поступи у складу са чланом 14. став 13, чланом 15. став 1. тачка 3), чланом 16. став 13. и чланом 17. став 9. овог закона;

8) не предузме неопходне корективне радње, не повуче са тржишта односно не опозове грађевински производ у складу са чланом 14. став 10, чланом 16. став 9. и чланом 17. став 6. овог закона и не обавести надлежне органе тржишног надзора у складу са чланом 14. став 11, чланом 16. став 10. и чланом 17. став 7. овог закона;

9) не обавља испитивање узорака грађевинског производа, не проверава да ли има рекламација, неусаглашених и опозваних производа и не води евиденцију у складу са чланом 14. став 6. и чланом 16. став 8. овог закона;

10) није обезбедио успостављање поступака у складу са чланом 14. став 5. овог закона;

11) не повуче са тржишта, не опозове, поново учини доступним на тржишту неусаглашен грађевински производ који представља озбиљан ризик укључујући озбиљан ризик чије последице нису тренутне и захтевају хитно поступање према налогу надлежног инспектора утврђеног решењем из члана 60. став 1. тачка б) овог закона;

12) не повуче, не опозове или не предузме све потребне мере према налогу надлежног инспектора утврђеног решењем из члана 60. став 1. тачка 7) овог закона;

13) не уништи неусаглашени грађевински производ у складу са посебним прописима којима се уређује заштита животне средине према решењу надлежног инспектора из члана 60. став 1. тачка 8) овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара и одговорно лице у привредном субјекту.

Члан 66.

Новчаном казном од 150.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај привредни субјект уколико:

1) не поступи по решењу надлежног инспектора за отклањање неусаглашености из члана 60. став 3. овог закона;

2) не чува техничку документацију и декларацију о перформансама у складу са чланом 14. став 3. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара и одговорно лице у привредном субјекту.

Члан 67.

Новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај привредни субјект уколико не поступи у складу са обавезама утврђеним чланом 14. став 12, чланом 15. став 1. тачка 2), чланом 16. став 12, чланом 17. став 8. и чланом 19. овог закона на образложени захтев надлежног органа.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара и одговорно лице у привредном субјекту.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Започети поступци

Члан 68.

Поступци издавања исправа о усаглашености за грађевинске производе започети до дана ступања на снагу овог закона, односно до почетка примене техничких прописа за предметни грађевински производ и предметну област грађевинских производа донетих у складу са овим законом, до дана ступања на

снагу потврђеног АСАА споразума или ако тај споразум не буде закључен, до дана ступања на снагу уговора о приступању Републике Србије Европској унији, окончаће се у складу са прописима по којима су започети.

Члан 69.

Тела која спроводе поступке испитивања и/или оцењивања усаглашености која испуњавају услове утврђене техничким прописом донетим до дана ступања на снагу овог закона, настављају да обављају послове испитивања и/или оцењивања усаглашености за одређену област грађевинских производа, на начин и под условима утврђеним одговарајућим техничким прописом, а најдуже до ступања на снагу, односно почетка примене техничког прописа за предметни грађевински производ и предметну област грађевинских производа донетим у складу са овим законом.

Важење прописа и појединачних правних аката

Члан 70.

Технички прописи којима се прописују захтеви за стављање на тржиште грађевинских производа и/или услови за њихову уградњу донети до дана ступања на снагу овог закона, важе до ступања на снагу, односно почетка примене техничких прописа за предметни грађевински производ и предметну област грађевинских производа донетих у складу са овим законом.

Исправе о усаглашености грађевинских производа које су издате у складу са техничким прописима којима су утврђени захтеви за те грађевинске производе важе до датума важења исправе о усаглашености, а најдуже две године од дана ступања на снагу потврђеног АСАА споразума или ако тај споразум не буде закључен, најдуже две године од дана ступања на снагу уговора о приступању Републике Србије Европској унији.

Доношење прописа

Члан 71.

Подзаконски акти из члана 9. став 3, члана 21. став 2, члана 23. став 2, члана 28. став 3, члана 30. став 5, члана 35. став 3. и члана 40. став 9. овог закона донеће се у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти из члана 6. став 5, члана 14. став 4, члана 29. став 1. и члана 30. ст. 6. и 7. овог закона донеће се до дана ступања на снагу уговора о приступању Републике Србије Европској унији.

Одложена примена

Члан 72.

Одредбе члана 11. став 7, члана 35. став 4, члана 38. став 4, члана 49. и чл. 50. и 51. овог закона, примењују се од дана ступања на снагу потврђеног АСАА споразума или ако тај споразум не буде закључен, од дана ступања на снагу уговора о приступању Републике Србије Европској унији.

Ступање на снагу

Члан 73.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.